

Viktige vurderinger ved valg av foretaksform :

Foretaksformer	Enkeltpersons- Foretak uten ansatte eller mva-plikt eller innkjøp av varer for videresalg	Enkeltpersons- Foretak, registrert	Ansvarlig selskap (ANS) eller (DA)	Aksjeselskap	Norsk Registrert –Utenlandsk Foretak (NUF)
Organisasjonsnummer	Nei	Ja	Ja	Ja	Ja
Komplisert å starte?	Nei	Nei	Ja	Ja	Ja
Registreringskostnad*	2 265 kr. online 2 832 kr. papir	2 265 kr. online 2 832 kr. papir	2 265 kr. online 2 832 kr.	5 666 kr. online 6 797 kr. papir	2 265 kr. online 2 832 kr. papir
Hvem kontrollerer selskapet?	Entreprenør	Entreprenør	Partnere (entreprenører)	Aksjeeiere	Aksjeeiere
Komplisert rapportering?	Nei	Delvis	Delvis	Ja	Ja
Vil jeg risikere min personlige eiendeler og penger hvis det går galt med bedriften	Ja	Ja	Ja, helt eller delvis	Nei, vanligvis ikke	Nei, vanligvis ikke
Hvem får fortjenesten	Entreprenør	Entreprenør	Partnere (entreprenører)	Aksjeeiere	Aksjeeiere
Kan jeg ansette medarbeidere	Nei	Ja	Ja	Ja	Ja
Påløper det arbeidsgiveravgift, krav om pensjonsordning osv. for entreprenøren selv?	Nei	Nei	Nei	Ja (hvis ansatt i bedriften)	Ja (hvis ansatt i bedriften)
Er det lett å endre selskapsformen	Ja	Ja	Nei	Nei	Nei
Er det problemer med å finansiere bedriften med kapital fra andre enn entreprenøren(e)?	Ja	Ja	Ja	Nei	Nei
Er det lett å legge ned bedriften (formelt)?	Ja	Ja	Nei	Nei	Nei

* Brønnøysundregistrene 1.1.2014

Kilde : <http://www.smallbusiness.wa.gov.au/business-structures/>

Andre momenter som bør vurderes ved valg av foretaksform:

- Hva er vanlig i bransjen? For eksempel er ofte Advokatfirma, Konsulentfirma osv. ansvarlige selskaper

- Personlige konsekvenser. Hvis du eier et enkeltpersons foretak som er registrert med organisasjonsnummer eller er deltaker i et ansvarlig selskap blir dette ofte tatt med når banker eller andre låneinstitusjoner gjør en kredittvurdering av deg som privatperson. Det blir som oftest regnet som en risiko og vil kunne gi deg en dårligere kredittvurdering og dermed også gjøre det vanskeligere når du søker om lån eller finansiering.
- Konsekvenser for økonomi. Det er forskjellige regler for hvordan man kan ta ut penger fra bedrifter avhengig av selskapsform.
- Skatt. Hvorvidt du eier et enkeltpersons foretak, er deltaker i et ansvarlig selskap eller eier aksjer vil få konsekvenser for hvordan den skatten du skal betale beregnes.
- Bedriftens omdømme. Avhengig av hvilken bransje bedriften driver sin virksomhet kan valg av selskapsform ha betydning for bedriftens omdømme.

Velge foretaksform : Hva er smartest?

Den enkle varianten:

Hvis du er en soloentreprenør, start som enkeltpersonsforetak uten registrering og registrer deg eller skift foretaksform når du ser om du har suksess med næringsvirksomheten og virksomheten vokser.

På samme måte er det enklest å starte med et aksjeselskap hvis det er en gruppe av entreprenører. Aksjeselskap reduserer risikoen fordi man kun kan tape den summen av penger som man har kjøpt aksjer for. Samtidig kan en gruppe av entreprenører lett kontrollere og styre et aksjeselskap så lenge de samlet eier minst 66,7% aksjene. Hvis det er mulig eller det er et behov for å få andre investorer i bedriften er dette i praksis nesten bare mulig hvis bedriften er et aksjeselskap

Den vanskelig varianten:

Før man velger foretaksform er det mange vurderinger knyttet til: kapital, personlig ansvar og risiko, styring av foretaket, rettigheter og plikter, omdømme, selskapsformens konsekvenser for regnskap, skatt og økonomisituasjonen i bedriften, bransjeforventninger, registreringskostnader. Dette er vurderinger som bør foretas ved oppstart.

I tillegg bør entreprenøren også tenke langsiktig. Er foretaksformen ved oppstart også hensiktsmessig om fem år? Hvor lett er det å endre fra den valgte formen til en annen senere? For eksempel når en bedrift vokser, øker gjerne behovet for kapital og for ny kunnskap. En måte å løse det på er å trekke inn nye eiere som kan bidra med nødvendig kunnskap eller ny kapital. Det hender derfor at bedrifter starter som et enkeltpersonsforetak og senere går over til å bli et ansvarlig selskap.